Primă instanţă: Judecătoria Chișinău (sediul centru) (jud. Dan Sîrbu)
Dosarul nr. 2r-1873/24
2-24043933-02-2r-18062024

D E C I Z I E

11 noiembrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componenţa sa:
Preşedintele ședinței, judecător Anton Marina
Judecătorii Cașcaval Andrei
Cojocaru Olga

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de compania de asigurări „Donaris Vienna Insurance Group" societate pe acțiuni,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de compania de asigurări „Donaris Vienna Insurance Group" societate pe acțiuni către Demian Andrei cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres, precum și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul centru) din 26 aprilie 2024, prin care cererea de chemare în judecată a fost restituită,

c o n s t a t ă :

La data de 18 aprilie 2024 compania de asigurări „Donaris Vienna Insurance Group" societate pe acțiuni a depus în Judecătoria Chișinău (sediul Centru) cerere de chemare în judecată împotriva lui Demian Andrei cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 aprilie 2024 în temeiul art.170 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de compania de asigurări „Donaris Vienna Insurance Group" societate pe acțiuni împotriva lui Demian Andrei cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres, precum și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a remis în adresa reclamantei compania de asigurări „Donaris Vienna Insurance Group" societate pe acțiuni copia prezentei încheieri, precum și cererea de chemare în judecată împreună cu toate anexele. S-a explicat reclamantului că, restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării unei noi cereri, după înlăturarea circumstanțelor care au dus la restituirea cererii de chemare în judecată.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 17 mai 2024, prin intermediul poștei electronice, și la 23 mai 2025, conform plicului anexat, compania de asigurări „Donaris Vienna Insurance Group" societate pe acțiuni, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul (Centru) din 26 aprilie 2024.

În motivarea recursului reprezentantul părții a indicat, că în motivarea încheierii de restituire a cererii de chemare în judecată a fost invocat art. 170 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de fond nu a ţinut cont de faptul că, în speţa dată respectarea procedurii prealabile

nu este obligatorie, nefiind prevăzută de lege şi nici de contract, din care motiv, în textul încheierii, nici nu s-a făcut trimitere la o normă juridică care ar prevedea obligativitatea respectarea procedurii prealabile a litigiilor în materie de asigurări.

Susține, că deşi procedura prealabila nu este obligatorie în materie de asigurări, compania de asigurări „Donaris Vienna Insurance Group" societate pe acțiuni, a expediat o cerere prealabilă la adresă indicată de către dl Demian Andrei în procesul- verbal contravențional, mun. Chişinău str. ***** ***** ap.31, ca fiind adresa sa de domiciliu.

În acest contest susține reprezentantul părții, că instanţa de fond nu a ţinut cont de faptul că, în conformitate cu prevederile art. 39 alin. (13) Cod de procedură civilă, reclamantul are dreptul de a alege competenţa teritorială în cazul acţiunilor în materie de asigurare acţiunea poate fi depusă la oricare dintre sediile instanţei de la domiciliul asiguratului, de la locul aflării bunurilor sau de la locul accidentului rutier.

Comunică, că în speţă, locul accidentului rutier este mun. Chişinău strada Podgorenilor 89. Instanţa de fond constată faptul că obiectul litigiului înaintat de către compania de asigurări „Donaris Vienna Insurance Group" societate pe acțiuni către Demian Andrei constituie încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres, prin urmare confirmă faptul, că derivă dintr-un raport de asigurare.

Solicită admiterea recursului, casarea integrală a încheierii recurate și remiterea pricinii spre judecare conform competenței, în primă instanță.

Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul remarcă că din materialele cauzei nu se poate stabili momentul recepționării de către recurent a încheierii contestate. În asemenea circumstanțe, instanța de recurs conchide că recursul înregistrat la data de 17 mai 2024 a fost declarat în termen.

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs şi a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră recursul întemeiat şi care urmează a fi admis, cu casarea integrală a încheierii și restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată, din următoarele motive.

Conform art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Studiind suportul probator administrat la materialele cauzei, instanța de recurs atestă, că la data de 18 aprilie 2024 compania de asigurări „Donaris Vienna Insurance Group" societate pe acțiuni a depus în Judecătoria Chișinău (sediul Centru) cerere de chemare în judecată împotriva lui Demian Andrei cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 26 aprilie 2024 în temeiul art.170 alin.(1) lit. a) Cod de procedură civilă, s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de compania de asigurări „Donaris Vienna Insurance Group" societate pe acțiuni împotriva lui Demian Andrei cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres,

precum și compensarea cheltuielilor de judecată. S-a remis în adresa reclamantei compania de asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” societate pe acțiuni copia prezentei încheieri, precum și cererea de chemare în judecată împreună cu toate anexele. S-a explicat reclamantului că, restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării unei noi cereri, după înlăturarea circumstanțelor care au dus la restituirea cererii de chemare în judecată.

Pentru a dispune astfel, prima instanță a conchis că, reclamanta compania de asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” societate pe acțiuni nu a prezentat instanței și reclamația adresată pârâtului Demian Andrei, expediată și la adresa r-l Ungheni, s.Coropcani.

Colegiul judiciar apreciază ca neîntemeiată soluția instanței de fond, aceasta fiind rezultată din interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept procedural.

Conform art.27 alin. (1) Cod procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rînd a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

În temeiul art. 170 alin. (1) lit. a) Cod procedură civilă, judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă reclamantul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a pricinii pe calea extrajudiciară, inclusiv prin mediere, prevăzută de lege pentru categoria respectivă de pricini sau de contractul părţilor.

Colegiul, analizând materialele pricinii și coroborând starea de fapt constatată cu cadrul legal aplicabil speței concluzionează despre temeinicia recursului și incorectitudinea soluției date de instanța de fond. Or, instanța de recurs ține să specifice, că pentru a restitui cererea de chemare în judecată, pe temeiurile de drept sus-invocate, instanța trebuie să identifice actul normativ sau juridic, care obligă partea care s-a adresat în instanță cu acțiune să respecte și să exercite obligatoriu această cale prealabilă, de soluționare extrajudiciară a litigiului, cum și să stabilească cert că partea reclamantă nu a exercitat și îndeplinit această obligație. În situația în care instanța nu identifică aceste aspecte și nu le indică în actul său judecătoresc, nu este în drept să restituie cererea de chemare în judecată, făcând referire la norma procedurală sus-numită.

O asemenea situație Colegiul a stabilit-o și în actuala speță, deoarece instanța de fond, deși face referire la notificarea expediată către Demian Andrei la 04 ianuarie 2024, greșit a concluzionat că Compania de asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” societate pe acțiuni la cererea de chemare în judecată nu a anexat dovada de respectare a procedurii prealabile. Întrucât, potrivit înscrisurilor existente la dosar Colegiul atestă, că reclamantul a expediat către partea pârât cererea prealabilă cu nr.57/2024 din 04 ianuarie 2024, prin care a solicitat în termen de 7 zile lucrătoare, din momentul primirii reclamației, achitarea despăgubirii de asigurare(f.d.28).

Totodată, reieșind din obiectul prezentei acțiuni, instanța de recurs constată că la caz, nu se impune necesitatea respectării procedurii de soluționare a litigiului pe cale extrajudiciară și, în această ordine de idei, Colegiul conchide că, prima instanță, neîntemeiat a aplicat prevederile art. 170 alin (1) lit. a) Cod de procedură civilă.

Deci, reținând ca acest instrument procedural a fost utilizat defectuos, Colegiul conchide lipsa temeiurilor care ar justifica menținerea încheierii din 18 august 2023 emisă de instanța de fond.

În acest sens, Colegiul judiciar reține că accesul liber la justiție constituie un aspect inerent al dreptului la un proces echitabil, principiu complex, care cuprinde mai multe relații şi drepturi fundamentale, prin care se poate garanta exercitarea lui deplină, și aceasta pentru că, fără un acces efectiv la instanță, drepturile oferite justițiabililor ar fi iluzorii.

Totodată, instanța de recurs învederează că, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a statuat faptul că, în fiecare caz, urmează să se procedeze la o evaluare în lumina particularităților procedurii despre care se face vorbire. Instanțele trebuie, în aplicarea normelor de procedură, să evite un formalism excesiv care ar aduce atingere caracterului echitabil al procedurilor şi o flexibilitate excesivă care ar conduce la eliminarea condițiilor procedurale stabilite de lege (cauza *Hasan Tunç şi alții împotriva Turciei*, pct. 32-33).

Pornind de la aceste raționamente, Colegiul judiciar conchide că instanța de fond eronat a dispus restituirea cererii, fără a ține cont de faptul că, aceasta duce la îngrădirea dreptului părții de acces liber la justiţie, garantat prin prisma principiilor fundamentale ale Constituţiei Republicii Moldova dar şi a Convenţiei cu privire la Drepturile şi Libertăţile Fundamentale ale Omului. Or, prin efectul încheieri contestate, accesul la justiție al acestuia a fost restrâns într-un mod incompatibil cu garanțiile unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, iar remedierea încălcării este posibilă doar prin casarea încheierii.

Concluzionând, Colegiul judiciar constată necesitatea admiterii cererii de recurs, casarea încheierii contestate, cu remiterea cauzei spre rejudecare, la etapa primirii cererii de chemare în judecată depusă de compania de asigurări „Donaris Vienna Insurance Group" societate pe acțiuni către Demian Andrei cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 427, lit. b) și art.428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către compania de asigurări „Donaris Vienna Insurance Group" societate pe acțiuni.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul centru) din 26 aprilie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de compania de asigurări „Donaris Vienna Insurance Group" societate pe acțiuni către Demian Andrei cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare în ordine de regres, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se remite cauza spre rejudecare în aceeași instanță, în același complet de judecată, la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecător Anton Marina

Judecătorii Cașcaval Andrei

Cojocaru Olga